

- дотримуватися екологічних принципів у своїй господарській діяльності;
- заохочувати своїх клієнтів до участі у системах управління екологічним ризиком.

Також, банкам варто підтримувати екологічні проекти та брати участь в поширенні екологічної відповідальності, що дасть у майбутньому не тільки екологічні, а і економічні й соціальні переваги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Маркевич К., Сіденко В. Зелені інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст. Razumkov centre, 2019 р. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf
2. Офіційна сторінка Alandsbanken. URL: <https://www.alandsbanken.ax>
3. Офіційна сторінка Укргазбанк. URL: <https://www.ukrgasbank.com>
4. Офіційна сторінка Креді Агріколь. URL: <https://credit-agricole.ua/ru>
5. Краснова І.В, Примостка Л.О. Кліматичні ризики у фінансовому бізнесі, *Фінанси та банківська справа*, 2021 р. URL: http://projects.dunehd.com/bitstream/handle/2010/36896/KPL_krfb_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

УДК 331

Поплавська О.М.

к.е.н., доцент, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Пасічніченко Д.В.

здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ В СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Світ змінився. І це не лише слова, але реальні процеси, події, що формують новий тип мислення, світогляду. Розуміючи складність теперішньої ситуації, питання збереження людського потенціалу стають невід’ємною складовою політики країни у сфері соціально-економічної безпеки. Незважаючи на мобілізаційний тим економіки, Україна, для створення передумов відродження повинна одним з пріоритетних напрямків у соціальній сфері обрати розвиток людського капіталу.

На такому шляху є безліч перепон, викликів, серед яких заста-рілі правила регулювання соціально-трудо-вих відносин, поси-лення ризиків зuboжіння населення, соціальної відчуженості та професійного вигорання, збільшення соціального тягаря на бю-джет країни. Тому перш ніж пропонувати шляхи відновлення кра-їни, варто дослідити основні соціально-економічні виклики, котрі потребують першочергових управлінських рішень.

Останні роки характеризуються невисокими темпами прийому працівників на роботу при збільшенні відсотка звільнених. Так, якщо у 2017 році було прийнято 30,5% середньоспискової чисельності працівників в цілому по Україні, а звільнено — 31,8%, то у 2020 році прийнято було менше — 24,9% середньоспискової чисельності працівників в цілому по Україні, хоча звільнено — 20,3% працівників [3]. Також спостерігається зниження темпів зростання номінальної та реальної заробітної плати: якщо у 2017 році у порівнянні з попереднім роком темпи зростання номінальної заробітної плати склали 120,6%, а реальної — 109,0% , то у 2020 році ці показники становили відповідно 110,4% та 107,4% [3]. Не менш негативний вплив на соціально-економічну стабільність стало явище заборгованості по виплаті заробітної плати та соціальних виплат населенню. Зокрема, на початок 2017 року заборгованість по заробітній платі в Україні становила 1834 млн.грн, а вже на початок 2020 року — 3039 млн.грн, а на початок 2021 року — 3209 млн.грн. [3]. Усі ці факти свідчать не лише про поступове зuboжіння населення, але є прямим доказом того, що механізм забезпечення соціальної безпеки в Україні не працює, про що автор писав в інших публікаціях [2].

Аналізуючи об'єктивні соціально-економічні виклики, очевидним стає висновок про взаємопов'язаність соціального та економічного. Наприклад, якщо бідність, особливо серед працюючих, зростатиме, то рівень соціальної напруженості, недовіри до дій уряду збільшиться навіть за умов мобілізаційної економіки. На жаль таке зумовлено наявними домінантами природних базових мотивів — достатній рівень доходів. Так, частина опитаних зазначає у обстеженнях домогосподарств про значне обмеження споживчих можливостей у сфері охорони здоров'я, що пов'язані з недостатністю коштів. Кожне п'яте домогосподарство повідомило, що з цієї причини не змогло дозволити собі скористатися необхідними платними послугами лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі, зробити аналізи, обстеження, процедури, призначені лікарем, оплатити життєво необхідну хірургічну операцію або лікування в стаціонарі, а також не змогли купити призначені лікарем ліки та

медичне приладдя. 6% домогосподарств повідомили, що не мали коштів для отримання членом домогосподарства будь-якої професійної освіти. [3, 4] Усе це негативно відбивається на формуванні якісного людського капіталу, знижує привабливість трудового капіталу.

Нівелювати ризики соціально-економічного характеру щодо формування якісного людського капіталу можна, перш за все, зменшивши (в ідеалі ліквідувавши) будь-яку нерівність (обмеженість у доступі до суспільних благ, робочих місць, тощо). Зокрема, таке реалізовуватиметься шляхом:

1. Чіткого визначення мети, принципів соціально-економічної політики у теперішніх умовах, серед яких рівність доступу до медичного забезпечення, освіти, є наріжним каменем (кожен принцип в подальшому розкривається через призму стандартів та гарантій);

2. Формування чіткої та зрозумілої системи стандартів і гарантій щодо гідного життя кожного, права зайнятості й доходів (реалізація названого пункту вимагає введення дворівневої системи соціального забезпечення заради формування якісного людського капіталу);

3. Приведення у дію принципів, стандартів, гарантій, визначених у стратегії (політиці) шляхом вироблення відповідних нормативів, законів та закріплення функцій, прав (відповідальності) щодо реалізації політики у цій сфері за соціальними партнерами;

4. Здійснення постійного моніторингу реалізації соціально-економічної політики у виключних умовах та вироблення процедур ухвалення рішень щодо зміни стратегії, напрямів політики у цій сфері аби враховувати зміни в Україні та світі, попереджуючи виникнення ризиків, погіршення ситуації, особливо, на ринку праці, в соціально-трудоій сфері, тощо.

Зважаючи на вищенаведене, проблема вирішення соціально-економічних викликів сьогодення у соціально-трудоій сфері є першочерговою для формування адекватної моделі безпеки країни. В контексті цього необхідно не лише закріпити у законодавчих та нормативно-правових актах стандарти гідної праці, соціального забезпечення [1] та ін. Важливо розробити дієвий механізм їх досягнення, котрий дозволив би реально зробити доступними послуги закладів охорони здоров'я та освіти для усіх без урахування диференціюючих ознак; інструменти формалізації зайнятості з метою забезпечення гарантованих доходів населення, яке нездатне отримувати достатній дохід і є економічно активним; механізм забезпечення мінімальним (базовим) доходом усього населення без винятку, а також урахування потреб осіб похилого віку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Поляк Н. Впровадження стандартів Європейського кодексу соціального забезпечення в Україні на шляху інтеграції до ЄС: проблеми та перспективи. *Україна: аспекти праці*. 2015. №3. с.38-43
2. Поплавська О.М. Стратегія соціальної безпеки України в умовах глобалізаційних змін. *Соціально-трудові відносини: теорія та практика. Збірник наукових статей*. 2015. №2(10). с.137-143
3. Праця України 2020 рік. Статистичний збірник. Державна служба статистики України. 2021 р. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Lopuschnyak, H., Chala, N., Poplavska, O. Socio-economic determinants of the ecosystem of sustainable development of Ukraine. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 2021, 915(1), 012019

УДК 349.2

Прохорова О.О

здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

Пшеничний В.В

здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

Науковий керівник: Красножон С.В

к.е.н. доцент, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

РОБОТА В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Якщо порівнювати з подіями 2014 року, то кількість вакансій зараз знаходиться на гранично низькому рівні. З самого початку війни всі задаються питаннями: ЯК та ДЕ знайти роботу? Оскільки частина країни знаходиться в стані активних бойових дій людям стало важче знайти та утримати робоче місце.

На початку війни більш за все постраждала саме сфера обслуговування, але дивлячись на те, що відбувається зараз, можна сказати, що саме ця сфера стала більш ваговою. Це, наприклад, торгівля продуктами, фармацевти, перевезення різноманітних вантажів, людей, гуманітарної допомоги. 60% вакансій сьогодні — це сфера обслуговування, далі за часткою у загальній кількості вакансій, пов'язані з продовольством та посівною, яка вже на носі.

На нашу думку більш популярними стали саме такі вакансії: продавці, касири, водії (9,5 тисяч вакансій), робочі спеціальності